
Urter hjelper ikke mot alt

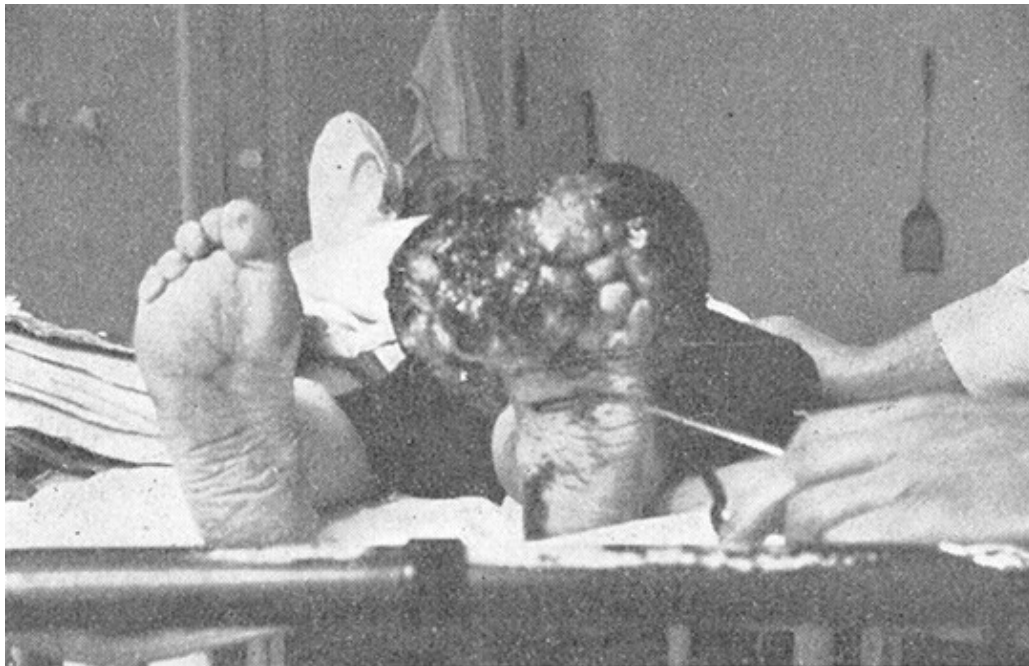
TIDLIGERE I TIDSSKRIFTET

I Tidsskriftet nr. 24/1935 er det to innlegg om Marcello Haugen (1878-1967), kjent klarsynt fra Lillehammer. I det første tilfellet var pasienten skeptisk og ville ikke ha urtebehandling, det andre er gjengitt under. Det er ikke alltid pasienten vil følge legens beordring (Tidsskr Nor Lægeforen 1935; 55: 1365 – 7).

Som det gikk, og –

Et tilfelle av sarcoma pedis behandlet av Marcello Haugen.

Av **H. Nitter**, Skien.

Den 6. november 1935 innkom i Telemark fylkessykehus en 76-årig kvinne lidende av sarcoma pedis. Angående sykehistorien opplystes flg.: Sykdommen begynte i juni i år med en liten ulcerasjon på v. fotrygg. Det dannet sig efter hvert en tumor med rask

vekst, og hun søkte så læge 18. juli (B. Heggelund, Lunde). Han fant da en blomkålaktig, knyttnevestor, stilket tumor som han fjernet med diatermi, og da han mente der forelå et sarkom, beordret han patienten innlagt i Telemark fylkessykehus. Imidlertid nektet patienten å la sig innlegge – til tross for at både sykdommen og prognosen blev henne klarlagt. Både hun selv og hennes pårørende var av den opfatning at tilfellet egnet sig bedre for behandling av Marcello Haugen som i sakens anledning blev tilskrevet og som prompte sendte henne de fornødne medikamenter ledsaget av en opmuntrende skrivelse hvori helbredelse blev stilt i utsikt – samt en regning på 20 kroner. Medikamentene bestod av en pose urter av hvilke hun tilberedte en mikstur, som hun sidenhen samvittighetsfullt inntok spiseskjevis. Selv var hun – særlig den første tid – vel tilfreds med virkningen av medikamentasjonen idet det blev trukket meget stygg verk ut av benet. Men til tross herfor fortsatte svulsten å vokse med uforminsket hastighet, og i begynnelsen av november lot hun sig så bevege til å innlegges i sykehuset.

Ved innkomsten var hennes almentilstand dårlig, preget av senilitet og intoksikasjon. På v. fotrygg såes en voluminøs tumor som strakte sig nedover hele fotryggen fra vristen og forbi tærne og nådde på begge sider langt utenfor den mediale og laterale fotkant ; den målte $18 \times 15 \times 9$ cm. Overflaten var ujevn blomkålaktig med dype nedsøkk og furer og belagt med blodige, slimete avsondringer. Den utviklet en stank så intens at det var med stor overvinnelse man nærmet sig den for å ta den i nærmere øiesyn. I v. lyskere-region fantes et infiltrert glandelpakett.

Den følgende dag blev der i spinalanestesi gjort amputatio femoris en håndsbredd ovenfor kneet, og preparatet blev i sin helhet innsendt til professor Harbitz til videre undersøkelse og demonstrasjon. Mikroskopisk undersøkelse (frysesnitt) viste meget cellerikt bindevevsaktig vev, bestående av tettliggende runde eller ovale celler med sparsom og utydelig intercellulær substans. Diagnose: Sarkom.

Patienten ligger fremdeles i sykehuset. Såret er reaksjonsløst tilhelet – men almentilstanden er i det vesentlige uforandret og i lyskere-regionen føles fremdeles et henved kjøttkake stort glandel-infiltrat. Hun vil i nær fremtid bli hjemsendt, befriet for sin tumor, men ikke for sine metastaser.

Man ser hvorledes det gikk, hvorledes det kunde ha gått lar sig dessverre ikke demonstrere.

Red.

Publisert: 1. juli 2014. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.14.0718

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.